

Dret Romà

Codi: 102231
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Teresa Giménez Candela

Correu electrònic: Teresa.Gimenez.Candela@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Carme Tort-Martorell Llabrés

Jose Antonio Jimenez Buendia

Miryam Olivera Oliva

Equip docent extern a la UAB

Marine Lercier

Silvia Zanini

Prerequisits

Als efectes d'un adequat seguiment de Dret Romà, és de gran interès un bon coneixement i comprensió, per part de l'alumnat, de les institucions bàsiques objecte del Programa.

Alhora, la comprensió de la disciplina comporta l'aprofundiment adequat de les matèries previstes i es d'un gran profit el poder llegir textos complexos i comprendre-ls.

Objectius

Dret Romà és una assignatura que s'imparteix al primer quadrimestre del primer any de carrera. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumne adquireixi nocions bàsiques d'una matèria -el Dret Privat i la Historia e Institucions del Dret Europeu- essencial dins el Grau.

Així, el Dret Romà té la utilitat acadèmica d'obrir de forma crítica els grans temes que després seran desenvolupats en les diverses assignatures amb continguts institucionals i de pensament que configuren el nostre sistema jurídic en el àmbit occidental.

En aquest sentit, el Dret Romà és la base a partir de la qual es desenvoluparà, el coneixement i comprensió de les institucions jurídiques, el vocabulari jurídic, la comprensió d'un sistema jurídic complet en totes les seves manifestacions, així com el desenvolupament de la capacitat analítica i la crítica jurídica en els mesos inicials de la graduació.

Des de la perspectiva formativa, el Dret Romà pretén de l'estudiant l'assoliment de diversos objectius entre els quals destaquen particularment:

-Estudi del pensament jurídic, des dels seus orígens a Roma fins a la seva projecció en les Codificacions Europees i Llatinoamericanes. Coneixement de les Institucions de Dret Privat que configuren la Cultura Jurídica Europea i el Dret Global.

-L'exercici del pensament crític i la reflexió sobre l'íntima connexió entre enunciació dels drets i protecció processal dels mateixos

-Buscar les fonts i argumentar quina pot ser, en cada cas, la solució més ajustada a Dret (és a dir, el *ius*, com a posició processalment defensable).

Competències

- Contextualitzar les diferents formes de creació del dret en la seva evolució històrica i en la seva realitat actual.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Reconèixer i resoldre problemes.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els recursos de defensa processal dels drets.
2. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
3. Descriure els conceptes jurídics fonamentals, en el dret romà i en el dret privat actual.
4. Distingir els fonaments de les institucions de dret privat romà.
5. Distingir la funció i la independència de les sentències judicials, davant el control potestatiu exercit pels recursos del pretor anunciats en l'Edicte.
6. Identificar i diferenciar les fonts del dret.
7. Reconèixer i resoldre problemes.
8. Reflexionar críticament sobre un dret de juristes versus un dret basat en la força de la llei.
9. Ressenyar l'impacte del dret justinianeu i la influència del Corpus Iuris Civilis en la tradició jurídica occidental.
10. Subratllar aquesta mateixa evolució en la tradició jurídica occidental.
11. Utilitzar la terminologia jurídica bàsica en matèria processal, dret de persones i família, dret de successions, propietat i drets reals, dret d'obligacions i contractes.
12. Valorar el rol dinamitzador i creatiu de la jurisprudència romana.
13. Valorar l'evolució del dret a Roma en relació amb l'evolució social i econòmica de la societat que el genera.
14. Valorar-ne la influència en la tradició jurídica europea.

Continguts

Contingut.

El programa de l'assignatura s'ha adequat a la implantació del nou model docent aprovat per la Junta de Facultat de 27 de juny de 2019. Es centra en l'estudi detingut de les institucions de Dret Privat Romà, atès que formen la base més sòlida per introduir a l'alumne en el coneixement de les múltiples disciplines que suposen

el tronc dels estudis de Dret (civil, mercantil, processal...) de caràcter més abocat a l'exercici de les professions jurídiques més tradicionals.

L'estructura del programa s'ha confeccionat dins d'una sistemàtica molt aferrada a la tradició del Dret Privat a Espanya i a Catalunya.

En cadascuna de les institucions, per raó de coherència científica, s'explicaran les formes de defensa processal. El Dret romà part de la perspectiva dels recursos processals que defensen els interessos en conflicte i de la tasca d'interpretació i de creació del Dret pels juristes de forma independent. No és un dret legislatiu, sinó (en forma molt propera al common law) un dret fet pels jutges, pels recursos del pretor i per l'elaboració jurisprudencial.

Cronograma

Sense perjudici de la possibilitat de variacions degudes a causes imprevistes o de força major, la programació del curs és la que s'exposa a continuació:

Setmana 1. 28 setembre - 2 octubre. Classe magistral-videoconferència (3 hores): Presentació de l'assignatura. Trascendència per la cultura jurídica europea. Etapes històriques.

Setmana 2. 5 a 9 octubre. Seminari-presencial (3 hores): lectura i comentari de textos.

Setmana 3. 12 a 16 octubre. Classe Magistral-videoconferència (3 hores): Procés civil romà.

Setmana 4. 19 a 23 octubre. Seminari-presencial (3 hores) Procés extra ordinem i sistema processal civil actual: comparació.

Setmana 5. 26 a 30 octubre. Classe magistral-videoconferència (3 hores): La propietat. Els animals en l'ordenament jurídic romà.

Setmana 6. 2 octubre - 6 novembre. Seminari-presencial (3 hores): Anàlisi de jurisprudència actual.

Setmana 7. 9 a 13 novembre. Classe magistral-videoconferència (3 hores): La família

Setmana 8. 16 a 20 novembre. Seminari-presencial (3 hores): Anàlisi jurisprudencial sobre els arts. 1903 i 1904 del Codi civil estatal.

Setmana 9. 23 a 27 novembre. Classe magistral - videoconferència (3 hores): l'herència i disposicions testamentàries.

Setmana 10. 30 novembre a 4 desembre. Seminari-presencial (3 hores): Estudi comparat d'institucions hereditàries en l'ordenament vigent

Setmana 11. 7 a 11 desembre. Classe magistral-videoconferència (3 hores): Obligacions i contractes I

Setmana 12. 14 a 18 desembre. Seminari-presencial (3 hores): Anàlisi jurisprudencial actual

Setmana 13. 21 a 22 desembre. Classe magistral-videoconferència (3 hores): Obligacions i contractes II

Setmana 14 (ADE-D) 7 a 8 gener 2021. Seminari-presencial (3 hores): Anàlisi jurisprudencial actual

Setmana 15. 11 a 15 gener 2021: Avaluacions

Setmana 16. 18 a 22 gener 2021: Avaluacions

Setmana 17. 25 a 29 gener 2021: Avaluacions

Setmana 18. 1 a 5 febrer 2021: Avaluacions

Setmana 19. 8 a 12 febrer 2021: Avaluacions

Metodologia

Es parteix de la base que el procés d'aprenentatge de l'alumne és el seu propi treball: l'alumne aprèn treballant, essent la missió del professorat el ajudar-lo en aquesta tasca, subministrant informació i les fonts a on pot acudir per aconseguir-ho.

En aquest context, el procés d'aprenentatge s'aconseguirà amb les següents activitats:

- (i) Classes teòriques: exposició magistral del tema (per videoconferència), combinada amb preguntes de discussió formulades pel professor.
- (ii) Seminaris: l'assistència als seminaris, llevat de supòsits de causa justificada, serà obligatòria. L'alumne complirà un paper actiu durant el seu desenvolupament.
- (iii) Tutories: l'alumne pot demanar tutories individuals i grupals per a qualsevol dels aspectes que configuren el seu aprenentatge.
- (iv) Estudi per a l'examen, tipus test, que arribarà el contingut del programa a través de preguntes concretes que permetin conèixer el grau de reflexió i de coneixement de l'alumne. Es valorarà l'assistència a les classes, la participació activa en les pràctiques del curs i l'assistència a seminaris i conferències.

Ahora el desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes teòriques/magistral (videoconferència): o estan concebudes com un mètode fonamentalment de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2. Seminaris i proves: on els estudiants analitzen i resolen supòsits prèviament elaborats. La base d'aquestes proves i seminaris es la comprensió i aplicació crítica de les solucions de la jurisprudència romana relacionades amb el contingut essencial explicat a les classesteòriques.

El professor publicarà al Campus Virtual un calendari d'activitats previstes per al curs.

1.3. Activitats supervisades a l'aula: Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, en conferències, seminaris, Debats, amb la supervisió i suport del professor. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula, d'algunes fitxes de sentències i/o normativa, de la realització d'esquemes d'alguns epígrafs de l'assignatura; d'intervencions orals amb qüestions proposades per els propis estudiants o pel professor.

El professor determinarà en cada cas quines activitats seran proposades cada curs.

2. Activitats autònomes:

2.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula (vegeu activitats dirigides 1.2). Es tracta de casos pràctics proposats amb l'antelació suficient pel professor, extret del llibre, o bé de l'elaboració de fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules o altres documents. El professor determinarà en cada cas quines activitats seran proposades cada curs.

2.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació.

El sistema d'evaluació combina l'evaluació continuada dels seminaris i proves practiques i la resolució d'un examen final (tipo test)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats supervisades en aula: elaboració de fitxes, de pràctiques i d'epígrafs del programa a l'aula. Intervencions orals	22,5	0,9	1, 2, 5, 7, 11
Classes teòriques	11,5	0,46	3, 4, 8, 9, 11, 13, 14
Redacció de treballs	11	0,44	1, 2, 5, 7
Tipus: Autònomes			
Cerca de bibliografia i documentació	9	0,36	6, 11
Estudi	60	2,4	3, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14
Lectura de Textos	36	1,44	4, 9, 14

Avaluació

El model d'avaluació serà l'avaluació continuada, que combina l'assistència a les classes teòriques/magistral, la participació activa als seminaris, la realització d'altres activitats avaluable (amb un pes global del 50%) i la superació de la prova final (amb un pes global del 50%). Atenent a que la prova final implica l'avaluació dels coneixements adquirits de manera acumulativa a través de les activitats d'avaluació continuada, és requisit imprescindible superar la prova final amb un 5 sobre 10.

Serà requisit per a ser avaluat l'assistència a les classes amb un mínim del 80% dels treballs individuals, els treballs de grup i la prova/s.

Per a superar l'assignatura cal tenir una nota mínima de 5 en els ítems que conformen l'avaluació. Si un alumne no supera la part d'avaluació corresponent al treball individual, al treball grupal o la prova final, tindrà la possibilitat de recuperar el dia establert per re-avaluar. Els treballs individuals i els treballs grupals es recuperen a través d'una o diverses preguntes teòriques sobre els continguts i matèries treballats a les respectives activitats.

Per aprovar l'assignatura a re-avaluació cal tenir igualment un 5 a tots els ítems. Si no s'obté aquesta qualificació a cada ítem, encara que la mitjana aritmètica dels ítems d'avaluació superi el 5, la nota final a l'acta serà suspès amb 4'5.

Atenent a que es tracta d'una segona oportunitat, la nota màxima de les proves i treballs recuperats és de 5.

Salvant situacions de força major, no s'accepten presentacions de treballs fora de termini i l'alumne obtindrà un 0 en la pràctica o prova no entregada.

Les excuses per complir amb les obligacions degudes a malaltia o a raons de força major podran ser acceptades sempre que es compti amb un certificat oficial. Les absències per raons acadèmiques hauran de ser prèviament acceptades pel professorat.

Un alumne que copii o intenti copiar en un examen final tindrà un 0 en l'examen. Un alumne que presenti una pràctica o prova en el que hi hagi plagiat obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspèndrà l'assignatura.

L'assistència als seminaris, llevat supòsits de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final de continguts	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14
Pràctiques i activitats d'avaluació continuada proposats	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

BASICA:

- Teresa Giménez-Candela, Derecho Privado Romano. Ed. Tirant lo Blanch (Valencia 2020)
- Diccionario "Trivium" de Derecho y Economía; esp. anexo IV: "Frases y locuciones latinas". Ed. Trivium (Madrid 1998)

COMPLEMENTARIA:

- Gerhard Wesenberg - Gunter Wesener, Historia del Derecho Privado Moderno en Alemania y en Europa (ed. Lex Nova) Valladolid 1998
- Sandro Schipani, La Codificazione del Diritto Romano Comune (ed. Giappichelli) Torino 1996
- Reinhard Zimmermann, Estudios de Derecho Privado Europeo (ed. Civitas) Madrid 2000
- Giovanni Luchetti - Aldo Petrucci, Fondamenti di Diritto Contrattuale Europeo (Bologna 2006)

Especialment, en relació al estatut jurídic dels animals:

T. Giménez-Candela, Transición animal en España (Tirat lo Blanch, 2019)

D. Favre y T. Giménez-Candela, Animales y Derecho. Ed. Tirant lo Blanch (Valencia 2015)

www.derechoanimal.info

La web [derechoanimal.info](http://www.derechoanimal.info), es la única web jurídica referida als animals. Té una llarga i acreditada trajectoria internacional, està permanentment actualitzada i es publiquen articles sobre el Dret Romà relatiu als animals, que poden servir com a lectures complementaries de la Bibliografía básica

La revista dA. Derecho Animjal (Forum of Animal law Studies) <https://revistes.uab.cat/da> es una revista OJS indexada del ICALP (International Center for Animal Law and Policy) contiene completa actualización científica y académica sobre cuestiones básicas del Derecho y del Derecho Animal